T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 306
KARAR NO : 2017 / 603
KARAR TR : 23.10.2017

ÖZET: Dava konusu edilen taşınmazın bir kısmına yaya kaldırımı yapılmak sureti ile kamulaştırmasız el atması karşısında, bu taşınmaz bakımından el atmadan doğan zararın tazminine yönelik olan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-M. A.
2-R.A.
3-N.A.
Vekilleri : Av.Y.D., Av. E.U., Av. E.G., Av. F.D.
Davalı : Ümraniye Belediye Başkanlığı
Vekili : Av.S.B.K.

O L A Y : Davacılar vekili dilekçesinde; İstanbul İli, Ümraniye İlçesi, 27 pafta, 348 ada, 11 parsel sayılı taşınmazın müvekkilleri adına kayıtlı olduğunu; 13.02.1998- 15.03.1999 onay tarihli 1/1000 Ölçekli Ümraniye Revizyon Uygulama İmar Planında kısmen "İlköğretim Tesis Alanı, kısmen ise Yol Alanı" lejantında kaldığını, İmar Planları gereği taşınmaza inşaat izni verilmediğini; tamamı 450 m2 olan taşınmazın okul alanı olarak ayrılan 417,32 m.lik kısmı ile ilgili olarak İl Özel İdaresi aleyhine açtıkları bedel davasının Ümraniye 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2011/227 Esas sayılı dosyası ile görüldüğünü, davada, okul alanında kalan kısmın bedelinin müvekkillerine ödenmesine karar verildiğini, yol alanı olarak ayrılan 32,68 m2 lik kısmın bedelinin tahsili için ise iş bu davanın açıldığını; konu ile ilgili Mart 2011 tarihli Yargıtay 5.Hukuk Dairesi kararında; " taşınmazın 1/1000 ölçekli İmar Planı kapsamında park ve yol alanında kaldığı ancak fiilen el atılmadığı işlenmiş ise de Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun benzer konudaki 15.12.2010 gün ve 2010/5-662/651 sayılı kararı da gözetilerek imar planında park ve yol olarak ayrılan taşınmaza fiilen el atılmamış olsa dahi 3194 sayılı İmar Kanununun 10. Maddesinin amir hükmü uyarınca 1/1000 ölçekli uygulama imar planının kesinleştiği tarihten itibaren 5 yıl içerisinde davalı belediyece ayrılma amacına uygun olarak kamulaştırma görevinin verine getirilmemesi ve malikin mülkiyet hakkının süresi belirsiz şekilde kısıtlanması nedeniyle taşınmaz bedeli ödenmelidir.... Onama kararının kaldırılmasına hükmün açıklanan nedenlerle bozulmasına..." denilerek, içtihatta davalarının haklılıklarının işlendiğini; konu ile ilgili Aralık 2010 tarihli Yargıtay Hukuk Genel Kurulu Kararında da sonuç olarak "bir kişinin taşınmazına eylemli olarak el atılması ile yapılaşmasına müsaade edilmemek suretiyle kullanımına sınırlama getirilmesi arasında sonucu itibariyle fark olmadığı, aynı sonucu doğurduğu, taşınmazın bedelinin ödenmesi gerektiği"nin belirtildiğini; mülkiyet hakkının tam olarak kullanılamaması nedeniyle geçmiş yıllarda ilgili idarelere gidildiğini ancak olumlu netice alınamadığını, davayı açtıkları gün itibariyle, kamusal alan olarak ayrılan parsel için herhangi bir kamulaştırma yapılmadığını ve bedel de ödenmediğini; özetle, müvekkilin parselinin çevresindeki diğer taşınmazlar gibi yapılaşamadığını, taşınmazın kamusal alan olarak ayrılmış olması nedeniyle mülkiyet hakkının içi boşaltılmış bulunduğunu, bu nedenle taşınmaz bedelinin faizi ile birlikte tahsilini talep ettiklerini; tarafı olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi kapsamında Yargıtay 5. Hukuk Dairesinin de bu konuyu defalarca irdelediğini; yapılaşmasına müsaade edilmeyen taşınmazların bedelinin ödenmesi gerektiği yönünde kararlar verdiğini; dava konusu parselin konumu itibariyle çok değerli bir mevkide bulunduğunu; müvekkillerinin mülkiyet hakkının özüne dokunulması yasa ve içtihatlara aykırı olduğu gibi tarafı bulunduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Ek 1 nolu protokolü ile teminat altına alınan mülkiyet hakkının ihlalini oluşturduğunu ifade ederek; Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine atılan imzaların bağlayıcılığı; "özetle bir kişinin taşınmazına eylemli olarak el atılması ile yapılaşmasına müsaade edilmemek suretiyle kullanımına sınırlama getirilmesi arasında sonucu itibariyle fark olmadığı, aynı sonucu doğurduğu"nun ve dolayısıyla kamusal alan olarak ayrılan taşınmazın bedelinin ödenmesi gereğinin işlendiği Hukuk Genel Kurulu Kararı dikkate alınarak; davalı tarafın, dava konusu taşınmaza kamulaştırmasız el attığının kabulü ile el atılan alan, talep edilen bedel ve faize v.s. fazlaya dair her türlü haklarını saklı tutmak kaydıyla; 11 parsel sayılı taşınmazın "Yol Alanı olarak ayrılmış olan 32,68 m2 lik kısmının" bedelinin, şimdilik 1.000,00.TL sinin dava tarihinden itibaren hesaplanacak faiziyle birlikte davalı idareden tahsili ile davacı tarafa ödenmesine; taşınmazın mülkiyet bedelinin ödenmesi halinde; tapusunun iptali ile davalı idare adına tapuya tesciline veya terkinine, karar verilmesi istemiyle, 16.1.2012 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesi; 21.5.2013 gün ve E:2012/41, K:2013/292 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın kabulüne, parselin ilgili kısmının yol olarak davalı idare lehine tapuya terkinine karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine

Yargıtay 5.Hukuk Dairesi; : 17.3.2014 gün ve E:2013/23468, K:2014/7216 sayı ile, "(…) Dava konusu taşınmaz imar planında yol olarak ayrılmış ise de; mahallinde yapılan keşif sonrası alınan bilirkişi raporlarına göre,

taşınmaza davalı idarece fiilen el atılmadığı anlaşılmıştır.

11.06.2013 tarihinde yürürlüğe giren 6487 sayılı Yasanın 21. maddesi ile Kamulaştırma Kanununun geçici 6. maddesinde yapılan değişiklik ile; "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulamasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar hakkında, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemler tamamlandıktan sonra idari yargıda dava açılabilir. Bu madde hükümleri karara bağlanmamış veya kararı kesinleşmemiş tüm davalara uygulanır." hükmü getirilmiştir.

Öte yandan Anayasa Mahkemesi'nin 25.09.2013 gün 2013/93 Esas, 2013/101 Karar sayılı ilamında da; "Kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerektiği; imar kısıtlamalarında taşınmazın zilyetliğinin malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin tasarruf yetkisinin, ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kaldığı, bu nedenle imar kısıtlamalarından kaynaklanan tazminat davalarının idari yargıda açılabileceği" kabul edilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, davanın idari yargıda görülmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin görev yönünden reddi yerine, yazılı şekilde hüküm kurulması,

Doğru görülmemiştir.

Davalı idare vekilinin temyiz itirazları yerinde olduğundan hükmün açıklanan nedenlerle H.U.M.K.nun 428. maddesi gereğince BOZULMASINA…" karar vermiş; karar düzeltme istemi de aynı Dairece, 25.11.2014 gün ve E:2014/18373, K:2014/27306 sayı ile reddedilmiştir.

İSTANBUL ANADOLU 13.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 3.3.2015 gün ve E:2014/504, K:2015/96 sayı ile, "(…) Mahkememizin 21/05/2013 tarih 2012/41 Esas 2013/292 Karar sayılı ilamı Yargıtay 5.Hukuk Dairesi'nin 17/03/2014 tarih 2013/23468 Esas 2014/7216 Karar sayılı ilamı ile "...Anayasa Mahkemesi'nin 25.09.2013 gün 2013/93 Esas, 2013/101 Karar sayılı ilamında da; "Kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerektiği; imar kısıtlamalarında taşınmazın zilyetliğinin malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin tasarruf yetkisinin, ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kaldığı, bu nedenle imar kısıtlamalarından kaynaklanan tazminat davalarının idari yargıda açılabileceği" kabul edilmiştir. Açıklanan nedenlerle, davanın idari yargıda görülmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin görev yönünden reddi yerine, yazılı şekilde hüküm kurulması doğru görülmemiştir..." gerekçesi ile bozulmuş, dosya yukarıdaki esas sırasına kaydedilmiştir.

Mahkememizce usul ve yasaya uygun Yargıtay 5.Hukuk Dairesi'nin 17/03/2014 tarih 2013/23468 Esas, 2014/7216 Karar sayılı bozma ilamına uyulmasına karar verilerek, aşağıdaki gibi hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenle;

Açılan davanın GÖREV SEBEBİ İLE REDDİNE, görevli mahkemenin İDARE MAHKEMESİ olduğuna…" karar vermiş, bu karar temyiz edilmeksizin kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu defa; dava konusu taşınmazla ilgili olarak İstanbul İl Özel İdaresi aleyhine İlköğretim tesis alanı olarak ayrılan kısma ilişkin olarak açılan davalarının Ümraniye 3.Asliye Hukuk Mahkemesinin 30.12.2011 tarih, 2011/227 Esas, 2011/634 Karar sayılı kararı ile kabul edildiğini, taşınmazın 417.32 m2'lik kısmına ilişkin bedelin İstanbul İl Özel İdaresinden tahsil edilmiş olduğunu; taşınmazın yol olarak ayrılan kısmına ilişkin olarak açılan davalarının ise, davanın idari yargıda görülmesi gerektiği gerekçesi ile görev sebebiyle reddine karar verildiğini ifade ederek; fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla dava konusu İstanbul İli, Ümraniye İlçesi, 27 pafta, 348 ada, 11 parsel sayılı taşınmaza, imar planları ile yol olarak ayrılmış olması nedeniyle kamulaştırmasız el atılmış bulunduğundan mülkiyet bedeli karşılığı olarak şimdilik 10.000,00.TL.'sının dava tarihinden itibaren hesaplanacak faiziyle birlikte tahsili istemiyle 14.5.2015 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 5.İDARE MAHKEMESİ: 1.3.2017 gün ve E:2015/1074 sayı ile, "(…) İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, suyolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Uyuşmazlık Mahkemesi ve Yargıtay kararları uyarınca 2942 sayılı Kanun'un Geçici 6'ncı maddesi kapsamındaki kamulaştırmasız el atma davalarına idare mahkemelerinde bakılmakla birlikte, eğer fiili bir el atma söz konusu ise görevli mahkemelerin adli yargı mahkemeleri olduğu açıktır.

Uyuşmazlık konusu olayda; Mahkememizin 11/112015 tarihli keşif ve bilirkişi yapılması kararına istinaden 12/02/2016 tarihinde yapılan keşif ve bilirkişi incelemesi soncunda tanzim edilen 17/02/2017 havale tarihli bilirkişi raporuyla; İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, Kireçhane Kapanağılı Mevkii, 27 pafta, 348 ada, 11 parsel sayılı yerde kain davacılara ait taşınmazın 13/02/1998, 15/03/1999, 18/11/201 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli Ümraniye Uygulama İmar Planlarda, kısmen "İlköğretim Tesis Alanı", kısmen de "Yol" olarak ayrıldığı, ilköğretim tesis alanı olarak ayrılan 417,32 m2'lik kısmına ilişkin olarak açılan davada Ümraniye 3.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 30/12/2011 gün ve E:2011/227, K:2011/634 sayılı kararı 584.248,00 TL el atma bedelinin davacılara ödenmesine karar verildiği, geriye kalan 32,68 m2'lik kısmın ise yol alanında kaldığı, ancak yaya kaldırımı olarak fiilen kullanılmakta olduğunun tespit edildiği görülmektedir.

Bu durumda, uyuşmazlık konusu İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, Kireçhane Kapanağılı Mevkii, 27 pafta, 348 ada, 11 parsel sayılı sayılı yerde kain 32,68 m2 yüzölçümlü taşınmazın, davalı idarenin fiili el atmasının mevcut olduğunun anlaşılması karşısında, dava konusu tazminat ile ilgili uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Adli

Yargı Mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Buna göre, dava konusu İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, Kireçhane Kapanağılı Mevkii, 27 pafta, 348 ada, 11 parsel sayılı taşınmazın maliki davacılar tarafından kamulaştırmasız el atma bedelinin tazmini istemiyle İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada, uyuşmazlığın çözümünde idari yargının görevli olduğu gerekçesiyle 03/03/2015 gün ve E:2014/504, K:2015/96 sayılı kararı ile davanın görev yönünden reddine karar verilmesi üzerine iş bu dava 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 9. maddesi uyarınca Mahkememizde açıldığından, 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un Yargı Mercilerinin Uyuşmazlık Mahkemesine Başvurmaları başlıklı 19. maddesi uyarınca iş bu davada görevli yargı kolunun belirlenmesi için dava dosyasının İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2014/504 sayılı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesi'nin E:2014/504 sayılı dava dosyasının istenilmesine ve uyuşmazlığın çözümü için görevli yargı kolunun belirlenmesi için dava dosyalarının Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmesine…" karar vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 23.10.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığın esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların taşınmazının fiilen el atılmayan kısmına, kamulaştırmasız el atıldığından bahisle açılan tazminat istemine ilişkin bulunmaktadır.

Dava dosyalarının incelenmesinden; dava konusu İstanbul, Ümraniye İlçesi, Çakmak Mahallesi, 27 pafta 348 ada, 11 parsel sayılı taşınmazın, 13.02.1998 onay tarihli 1/5000 ölçekli Ümraniye Revizyon Nazım İmar Planı ve 13.02.1998-15.03.1999-18.11.2012 onay tarihli 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında Kısmen "İlköğretim Tesis Alanı" küçük bir kısmı da "Yol Alanı" lejantında kaldığı; parselin kadastral parsel hüviyetini korumakta olduğu; anılan parselin dosyadaki verilere göre; 15,00 x 30,00 m boyutlarında, 450,00 m2.'lik bir dikdörtgen parsel olduğu; bir kısmı İmar Yolunda, bir kısmı da İlköğretim Tesis Alanında kalan Parselin ilköğretim tesis alanında kalan kısmı için; daha önce Ümraniye 3. Asliye Hukuk Mahkemesinde 07.04.2011 tarihinde E:2011/227 sayısında açılan davada; Mahkemece, 16.01.2012 tarih K:2011/634 sayı ile, davanın İstanbul İl Özel İdaresi yönünden kabulüne ve parselin 417,32 m2 lik kısmının ilköğretim tesis alanı olarak kısıtlanması sebebiyle kullanılması imkansız hale getirildiğinden 584.248,00 TL el atma bedelinin 07.04.2011 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı İstanbul İl Özel İdaresinden tahsiline, eşit olarak davacılara verilmesine karar verildiği, bu kararın temyiz incelemesinden geçerek kesinleştiği; Mahkeme kararı içeriğinde geriye kalan 32,68 m2 lik kısmın ise Ümraniye Belediyesinin sorumluluğunda olduğunun belirtildiği; davacılar vekili tarafından, yol alanı olarak ayrılan 32,68 m2 lik kısmın bedelinin tahsili için adli yargı yerinde açılan davada İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesince, davanın kabulü yönündeki kararın, Yargıtay 5.Hukuk Dairesince; dava konusu taşınmazın mahallinde yapılan keşif sonrası alınan bilirkişi raporlarına göre, taşınmaza davalı idarece fiilen el atılmadığının anlaşıldığı, imar kısıtlamalarından kaynaklanan tazminat davalarının idari yargıda açılabileceği gerekçesiyle reddedilmesi üzerine, anılan Mahkemece bozma ilamına uyularak görevsizlik kararı verildiği; aynı istemle idari yargı yerinde açılan davada, İdare Mahkemesince yapılan keşif sonrası düzenlenen 17.2.2017 havale tarihli Bilirkişi Raporunda; "(…) Keşif mahallinde parselin cephe aldığı İrem Sokak tarafında yolun asfaltlandığı ve yaya kaldırımı düzenlemesi yapıldığı görülmüştür. Keşif sonrasında yapılan ofis çalışmaları ve incelemelerde; Parselin 15 m eninde. 30 m boyunda olması ve 417,32 m2 lik kısmında ilk öğretim tesis alanı olduğundan 27,82 m derinliğin okul alanı ve 2.18 m derinliğinin ise yol alanı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Gerek imar planı kopyası ve gerekse hava fotoğrafları ile Ümraniye Belediyesi internet sitesindeki veriler ve de özellikle parselle aynı sokaktan cephe alan 348 ada 20 ve 21 no.lu parsellerde gerekli yola terk işlemleri yapılarak, inşaatlar yapıldığı ve imar sınırına bahçe duvarları çekildiği. Geri kalan kısmında yaya kaldırımı olarak düzenlendiği görülmekle aynı inşaat istikâmetinde bulunan dava konusu parselinde 32,68 m2 lik kısmının da yaya kaldırımı olarak düzenlendiği. Bu yaya kaldırımı düzenlemesi esnasında yüksek kotta kalan parselin çökme ve kaymaları engellemek amacıyla şevli olarak traşlandığı belirlenmektedir.

Kısaca 32,68 m2 lik yol alanında Ümraniye Belediyesi tarafından fiili el atma gerçekleştirilmiştir." görüşüne yer verildiği; bu görüş doğrultusunda İstanbul 5.İdare Mahkemesince 1.3.2017 gün ve E:2015/1074 sayı ile taşınmaza davalı idarece fiili el atıldığından bahisle uyuşmazlığın görüm ve çözümünde Adli Yargı Mahkemelerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı gerekçesiyle Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulduğu anlaşılmıştır.

Adli yargı yerince, taşınmazın fiilen el atılan kısmı bakımından esasa ilişkin olarak verilen kararın kesinleşmesiyle birlikte, artık bu yöndeki bir ihtilafın hüküm uyuşmazlığı hariç, Uyuşmazlık Mahkemesi önüne getirilebilmesine imkan olmadığından; bir şekilde hukuki çözüme kavuşturulmuş olan bu sorunun artık "hukuki el atma" hali bakımından belirleyici olması düşünülemez. Diğer bir deyişle, "kesin hükmün bağlayıcılığı" ilkesi gereğince artık taşınmazın bütünü bakımından bir değerlendirme değil, hukuki çözüme kavuşmuş kısım dikkate alınarak kalan kısım yönünden bir hukuki tespit ve değerlendirme yapılmalıdır.

Buradan hareketle, dava dosyalarındaki bilgi ve belgeler ile dava konusu taşınmaza ilişkin olarak düzenlenen en son bilirkişi raporu bir bütün olarak değerlendirildiğinde, İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, Kireçhane Kapanağılı Mevkii, 27 pafta, 348 ada, 11 parsel sayılı sayılı yerde kain 32,68 m2 yüzölçümlü taşınmaza fiilen el atıldığı sonucuna varılmıştır.

Belediyelerin 3194 sayılı imar Kanunu 8. maddesi ve 18. maddesinin verdiği yetki ile arazi ve arsalar üzerinde imar planlarının hazırlanması ve yürürlüğe konulması, arazi ve arsa düzenlemesi gibi faaliyetleri kapsamında yaptıkları imar planlarından kaynaklanan işlemlerin tek yanlı ve kamu gücüne dayanan irade açıklamaları ile tesis edilen genel ve düzenleyici işlemler olduğu bu yönü ile de idari eylem ve işlemlerden kaynaklanan uyuşmazlıkların idari yargı yerlerinde çözümlenmesi gerektiği tartışmasızdır. Buna karşılık, Belediyece, Kamulaştırma Kanunu'nda öngörülen usul ve yöntemlere uygun idari nitelikte uygulama işlemleri yapılmaksızın, dava konusu taşınmaza fiilen el atılması karşısında, idarenin bu eyleminin kamulaştırmasız el atma niteliğini taşıdığı açıktır.

Öte yandan, İdarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Nitekim, yukarıda belirtilen genel kabul doğrultusundaki Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kurulunun 11.2.1959 günlü, E:1958/17, K:1959/15 sayılı kararının III. bölümünde, "İstimlaksiz el atma halinde amme teşekkülü İstimlak Kanunu'na uygun hareket etmeden ferdin malını elinden almış olması sebebiyle kanunsuz bir harekette bulunmuş durumdadır. Ve bu bakımdan dava Medeni Kanun hükümlerine giren mülkiyete tecavüzün önlenmesi veya haksız fiil neticesinde meydana gelen zararın tazmini davasıdır. Ve bu bakımdan adliye mahkemesinin vazifesi içindedir." görüşüne yer verilmiştir.

Buna göre, dava konusu edilen taşınmazın bir kısmına yaya kaldırımı yapılmak sureti ile kamulaştırmasız el atması karşısında, bu taşınmaz bakımından el atmadan doğan zararın tazminine yönelik olan davanın, haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre görüm ve çözümü adli yargı yerinin görevine girmektedir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 5. İdare Mahkemesinin başvurusunun kabulü ile İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesinin 3.3.2015 gün ve E:2014/504, K:2015/96 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 5. İdare Mahkemesinin BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile İstanbul Anadolu 13.Asliye Hukuk Mahkemesinin 3.3.2015 gün ve E:2014/504, K:2015/96 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 23.10.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Ali ÇOLAK	Ahmet Tevfik ERGİNBAY	Suna TÜRE

Üye	Üye	Üye
Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Süleyman Hilmi AYDIN	Birgül KURT